

LA BARRETINA

SETMANARI HUMORÍSTICH, POPULAR Y CATALÀ DE BONA MENA
DESLLIGAT DE TOT PARTIT POLÍTICH
SORTIRÀ CADA DIVENDRES

Se trobarà en tots los kioscos de la Rambla y demés llochs de venda de periódichs

Encàrrechs y correspondencia: Carrer de Barbará, n.º 16 bis, entressol, porta 1.ª

Número solt, 5 céntims.—Suscripció per un any, 3 pessetas.

SUMARI: Text: DE TOT ARRÉU, per SET-CIENCIES.—GENT FORASTERA, (poesia), per LLESCATS.—GRAN DESCOBRIMENT, per MUSTAFÁ XIULETS DE FUSTA BLANCA.—CONTRAST, (poesia) per P. SEDÓ.—QUADRET AL VIU, per RAFEL NORRIUMAY.—SOCIOLOGÍA, per FRANCH.—A LA VORA DEL FOCH.—TRENCA-CLOSCAS.—ANUNCI.—CARTELL DEL NOVÉ CERTÁMEN.—CORRESPONDENCIA.

MONAS

A ca 'l Odon de Mal.
—¡Desgraciat! te menjas lo retrato de la teva avia.

—Vina filla, vina, que 'l teu pare desde que llegeix *La Campana*, cada any 't porta la mona.

Mona de tot l' any que pera molts resulta mico.

—¡¡Cuanto mico viudo queda con esta maldita costum de menchar mona!!

DE TOT ARRÉU

SEGONS anunciarem, lo diumenge dia 7 del corrent tingué lloch la inauguració de la nova escola creada pel Centre Moral Instructiu, de la vehina vila de Gracia.

Lo acte resultá molt lluhit y solemne; ocupant la presidència, per delegació del Exm. é Ilm. senyor Bisbe, lo reverent senyor Rector de Sta. Maria de Jesús, juntament ab lo de St. Joan, alguns PP. del Puríssim Cor de Maria y una comissió de la M. I. Junta de Instrucció pública de la mentada vila. Oberta la sessió, varis alumnos, dels més adelantats qui concorren a les escoles de tant benemérita associació, llegiren algunes poesies que varen ésser molt aplaudides. Lo Rvnt. President pronunciá un notable discurs llochant los treballs realitzats pel Centre, pera lograr lo fi que s' havia proposat d' establir una escola en barri tant abandonat y ahon les sectes redoblen los seus esforços pera apoderarse del cor del jovent, especialment de la classe treballadora. Nostre benivolgut company de Redacció, Sr. Abril y Virgili, entusiasmat al auditori, ab la lectura de una valenta poesia composta per éll expressament pera aytal acte, y que si á Deu plau, publicarem en lo nombre vinent. Lo President de la Secció d' escoles, don Francesch Guasch, feu una interessant ressenya dels treballs portats a terme per dita Secció, demostrant l'immens bé que aquelles produhexen. Per últim, lo President de la Societat, don Marian Fortuny, pronunciá un eloqüent discurs, donant les gracies a les respectables corporacions y a la nombrosa y distingida concurrència que omplenava 'l local y que ab sa presencia havien contribuít al major lluhiment de la festa.

Seguidament tingué lloch la distribució de premis als joves obrers assistents a les escoles nocturnes, premis que rebien ab pler y agraïment, ensémps que benehien a la activa y benfactora societat que ab tant de zel treballa pel seu benestar moral y material, procurant que sien avuy fills bons y obedients, pera ser demá, catòlics pràctichs, honrats ciutadans y excelents pares de familia.

Rés demostra tant la complicitat de la secta maçónica ab los separatistes cubans ó sia ab los enemics d'Espanya, com l'ordre recent que ha tingut de donar lo general Calleja, prohibint les reunions de les lògies mentres duren les actuals circumstancies. (Després ja hi podran tornar!!)

Es una verdadera calamitat lo desenrotlo que ha adquirit la masoneria en les Antilles. Segons una estadística referent al any 1883, a la Habana tant sols, hi havia 780 lògies!, y 166 en tota la isla de Cuba. Ara podém considerar la crexensa que haurán fet desde aleshores ençá. Y a çó, sots la protecció de governs que 's diuhen catòlics!

¿De que serveix la confessió?—Llegim en un periódich: «Per conducte del rector de Calvelle, don Ramón Vázquez Muñóz, li foren entregats a un funcionari del Estat, molt conegut a la provincia de Orense, 580 rals ab or, que baix secret de confessió rebé de un penitent.»

Al Canadà s' ha fundat una nova Orde relligiosa, anomenada dels «Missioners agricolas.» Aquests missioners agreguen l' ensenyança de la Fé catòlica a la pràctica del conreu, y funden y organisen cercles de treballadors del camp. Los bisbes canadienses protegexen la nova institució destinada a produhir grans resultats. ¡Oscurantisme dels catòlics!

A Ceylan, s' ha fundat un hospital de leprosos, dirigit per missioners, que reb malalts de totes les comunions relligioses, contenint fins ara 145 budhistes, 13 protestants y 69 catòlics.

¡Intransigencies catòliques! ¿Veritat Diluvio?

En lo Aquarium de Londres, s' hi celebra actualment un concurs de gats.

Entre 'ls 700 representants de la raça felina allí existents, fa rotllo, sobre tot, un magnífich gat blanch, molt gros, enviat desde Paris per lo marquès de Dufferin, embaxador d' Anglaterra a França.

Lo gat qui obtinga 'l primer premi rebrá 1,000 lliures esterlines, ó sien unes 25,000 pecetes.

¡Quina llástima! ¡Tants gats com tenim a Espanya!

¡Y que saben fer corre l' unglia!

L' arxiduch Albert, mort, no fa gayre temps, a Austria, va prohibir terminantment que demunt de son cadavre s' hi coloquessen coronas, y disposá també, que tot lo qui s' hagués d' esmerçar en luxu pera son enterro se repartís en almoynes als pobres. Aytal disposició es digne de un príncep verament cristiá. Aprénguen los qui contribuixen a propagar exa costum que cada dia vá generalisantse, y que te molt de pagana y gens de cristiana.

Havém rebut ab pler, la visita de un nou company de lluyta contra la impietat, y que ab lo titol de *Setmanari Catòlich* y escrit en nostra llengua catalana, se publica a Girona, y te per objecte la defença y propagació de les doctrines catòliques. Agraïm lo Deu vos guart que 'ns envia y desitjantli molts anys de vida, establím ab éll lo cambi.

També havém rebut lo *Boletín Salesiano*, notable revista destinada a propagar la grandiosa y civilisadora obra de Don Bosco.

Axi mateix, hem tingut lo gust de rebre lo tercer nombre del *Album literari y artístich de L' Olot*, corresponent a la tardor del any passat. Ensémps que agraïm l' envió, felicitem coralment a nostre bon company *L' Olot* per aytal publicació dedicada a honrar la memoria del malaguanyat pintor D. Joaquim Vayreda (A. C. S.); y que tant per son text com per sa part artística resulta un treball de gran valua y notable baix tots conceptes.

¡Quina llástima que fins institucions tant respectables y de tant gloriosa historia com lo Sometent a Catalunya, hagen d' ésser víctimes del baf corruptor d' eix esperit centralista que tot ho absorbeix en aquests temps que tant se gallejen *llibertats!* Aytal reflexió nos ha suggerit la lectura del patriòtich y ben ralonat manifest que 'l Sometent de Sta. Coloma de Cervelló, ha dirigit als demés de la regió catalana, condolentse del malhaurat acort de la Comissió organitzadora del Cos, en la qüestió dels porta-fusells.

A França ha tingut lloch fa pochs dies, un sucés que mereix esmentarse.

Mr. Brunetière, qui pertany a la Academia francesa, y per consegüent no es cap pipioli; y dirigeix una revista literaria ab ribets de lliure-pensadora, aná a Roma, ahon segons sembla li caygueren moltes trenyines dels ulls, y de sectari més ó menys declarat s' ha convertit en catòlich creyent, fins al punt d' haver publicat uns articles, ab lo titol de la «Bancarrotá de la Ciencia» demostrant la inutilitat de la matexa, divorciada de la Fé.

Los interessants articles de Mr. Brunetière, han posat de tant mal humor als partidaris del *lliure-pienso*, de la nació vehina, que, pera ferse passar la rabieta, resolgueren treure 'l ventre de mal any celebrant un convit en obsequi del seu capítost Mr. Berthelot, y com a protesta per les veritats que 'ls hi havia cantat Mr. Brunetière. Lo convit segons diuhen, vá resultar un nyap y una pifia, y més semblava un dinar de *mortuorum*, que no un xelis de caps-calents.

Ab tot; no hi mancaren los corresponents brin-

dis, especialment després de haver begut algunes copetes de xampany que 's quan surten més eloqüents, y Mr. Berthelot digué: «que la Revolució francesa del 93, calificantla de sublime, havia deslliurat a la rahó, de la tirania» y *La Croix* li contesta «En efecte!... y per açó, fou sens dupte guillotinat Lavoissier, pregant en vá que se li concedissen tant sols algunes hores més, de vida, pera acabar l' estudi de un problema!

Més Mr. Brunetière, que 's veu que no te pels a la llengua y no li manca pit pera defençar la veritat, torna a repicar de valent, y 'l mateix dia del convit de Saint-Mandé, sens dupte perquè bó y lle-gintlo poguessen pahir mellor lo *pienso* los del *lliure-idem*, publica un non article ahon fa veure los progressos d'exa ciencia que arruhina a les nacions ab armaments colossals y presuposts de la guerra, ensémps que cada dia inventa noves màquines més perfeccionades, y substancies explosives de última moda, pera destruhir a la humanitat; d' exa ciencia que condempna a germans nostres, los desgraciats treballadors de les mines de carbó de pedra, a viurer com idiotes y a menjar per tot aliment lo qui élls anomenen son *formatge blanc*; d' exa ciencia que ha creat en los encontorns de les grans ciutats, exa miseria obrera que subleva tots los cors d' indignació y vergonya; los «progressos de la ciencia» qui ha despoblat los camps, conduhit a la obrera a la prostitució, y llençat a la infància a les fàbriques y tallers; y exos progressos son, finalment, diu Mr. Brunetière, los qui han desnaturalisat les relacions entre 'l capital y 'l treball, fent crexer la distancia entre abdos, exasperant llur hostilitat y sembrant odis inextingibles entre les classes socials!»

SET-CIENCIES.

GENT FORASTERA

Venen extrangers a Espanya víctimas d' una disbauxa, d' un mal fat, ó poca manya, en busca d' una cucanya ó d' un nou pays de Xauxa.

Ve 'l francés portant la mola per guanyá' algún dineret... y quan lo pobre no esmola, pel carrer crida: esmolet, estisora, ganivet!

Ve 'l saboyá ab la marmota a escurar la xemaneya, y dels noys es la riota; y si no aplega pitota, de panxa al sol se soleya.

Venen també 'ls calabresos a estanyá' alguna paella, en qual art son molt entesos; y 's mostran sempre cortesos si brilla sa bona estrella.

Molts venen de la Toscana a vendre ninots de guix; no has vist gent més campetxana quan per acallar la gana treballa, y tot li rehiu.

Venen també 'ls argelins ab sas amplas caperutxas, y en mitj de molts retintins te venen per pochs pistrins, alguns dátils y babutxas.

Lo noble poble espanyol no surt may del seu pays y en ell busca son consol. Tant si plou, com si fa sol, lo treball lo fa felis.

LLESCATS-

GRAN DESCOBRIMENT

EN Geroni de ca 'l Grabat de Sta. Perpétua de l' Aguda era un dels xicotets més axerits del poble; y 'l seu pare n' estava tant convençut, que de cap manera volgué destinarlo al conreu de las terras de la heretat, molt al contrari, feya grans esforços pera donarli carrera seguir de que ab lo temps seria l' amparo y la sort de tota la familia; ¡Aquest xicot promet! repetia sempre.

Lo mestre, que llavors era'l senyor Curto Badall, persona que conexia be 'ls seus interessos, mantenia y fomentava tals ilusions, cobrant en cambi bonas propinas per tots los treballs que la educació literaria del Geroni importava.

Una vegada que visitá 'l poble *nada* menos que un delegat del Governador de la provincia, en representació d'aquest, en Geroni va fer un discurs de benvinguda davant de l'Ajuntament y principals contribuents, que tothom se va quedar ab la boca tan badada que al arcalde se li varen ficar mitja dotzena de moscas sense adonarsen.

En Xaconet (pare d' en Geroni) després va dir com sempre:—Aquest noy promet, y si Deu 'ns dona vida y salut ab lo temps será alguna cosa.

Axi ab aquestas esperanças tothom vivia felis y content en aquella familia; los cabalers treballavan las terras, l'hereuhet anava estudiant com un redimonxi, llegint sempre llibres nous que 'l senyor Curto li portava de Barcelona cada cop que hi anava, y 'ls pares d' aquests fills, cuydavan de no destorvar aquellas aficions científicas, ab la ilusió de que al últim de sa vida, pel cap més baix, seria un segón Balmes.

—Ignasi, cridava de vegadas en Xaconet, al mosso; veyas que aquesta mula no piqui tant á terra; pòsali més jás perquè destorbaria á n' en Geroni.

¡Canalla! ¿que es axó? Aquests crits ja sabeu que no 'ls vull á casa; ala, á jugar á fora ¿que no sabeu que en Geroni está estudiant?—

Aquest era allí 'l nostre pa de cada dia, arribant á tal extrem la cosa, que varen morirne victimas la pobre Parrilla, gosseta per cert molt fina pels conills, pero massa lladradora, y aquesta fou sa desgracia; y també varen fer perdre 'l Palau (com li deyan) un gatás que estimavan molt per ser fill d' una gata que havia gatinat al Palau de la Capitania general de Barcelona y un soldat del poble 'ls hi havia regalat.

Nada; allí no hi havia aturador; desgraciada la bestia ó cosa que destorbava los estudis d' en Geroni, porque tot seguit se la condemnava á desaparèixer.

Lo xicot, ab aquella vidassa, se criava gras com un tossiu (parlant ab perdó), y al últim va resoldre dedicar-se á la *mecánica*, ab la ilusió de fer son nom immortal, ab algún d' aquests descobriments que forman época en l' historia.

Lo senyor mestre li va portar un llibre que tractava dels principals invents y de la manera senzilla ab que s' havian trobat la major part, y axí l' animava á seguir sos estudis, que llavors foren teòrics y pràctichs.

Serras, llimas, claus, fustas, ferros, ampollas, líquits de ca'l apotecari, tot axó entrava, segóns los dias, en la habitació d' en Geroni ab gran satisfacció de sos pares que comprenian que aquells eran ja 'ls primers resultats de sos estudis, y com á bons pagesos li encomanavan sobre tot, que busqués un descobriment pera millorar la agricultura de lo qual los hi havia dat son fill paraula de ferbo.

Després de passar mesos y mesos ab tant profitosos estudis, nostre hereu era tingut ja per totala comarca com un sabí de la Grecia; éll feya esperiments de química y de física que fins espahordian als mossos més valents del poble y al últim va anunciar que havia descobert una cosa que seria de resultats no solzament pràctichs y económichs sinó també socials.

Lo poble de Sta. Perpetua está en plena festa major, y un per un van fentse tots los festeigs anunciats en lo programa oficial; més, encara falta 'l millor, vegin, agafin lo programa y llegixin:

Dia 24: «El aventajado jóven Gerónimo Camats hará un ensayo de un aparato de su invención, de grandes resultados para la agricultura. El acto será público y se celebrará en la plaza de la Constitución con asistencia de las autoridades.»

Ja poden pensarse quina gentada omplia la plassa de Sta. Perpétua 'l dia y hora fixats; fins á las teuladas de las casas hi havia espectadors.

Se sent la música dels Eudalts; es l' ajuntament, que vé, já arriba; devant d' éll hi vá 'n Geroni, seguit de quatre bordegassos que treginan sobre sas espatllas una cosa grossa com una trampa d' agafar llops atribulats, y al costat d' aquells lo Sisquet de la Gilia y 'l Mestrèt, portant cada hú també á coll y bé, un moltó molt llanút.

En Nyetus, (l' agutzil) després d' un toch de trompeta, reflat com may, en mitj d' un gran silenci anuncia que ha arribat l' hora de l' experiment que fins aleshores es un secret pera tothom, menos per dos personas, l' inventor y son pare.—Se fá saber, diu en Nyetus, que ab la máquina descoberta, en Geroni, esquilará en menos d' un minut, cada moltó que se li presenti, fentse la prova ab los dos que allí hi há preparats.

Efectivament, nostre Geroni, moments després, obra una portella del caxó que conté la máquina perquè la ilusió sia mes complerta. Per allí hi fá entrar, ab ajuda de son pare, la llanuda bestiola, y un cop dins, torna á tancar-la. La copla dels Eudals començá á tocar una ayrosa marxa, y pare y fill fan voltar un manubri de ferro que 's veu al costat de l' aparato, mentres l' arcalde conta, rellotge en má, lo temps que l' operació durará.

No havia passat pas un minut, quan en mitj de la ansietat del públich, s' obria altre vegada la portella, per ahon sorti la bestiola tant perfectament esquilada que ni rastre de llana se l' hi veyá..... ¡Quin progrés! La máquina l' havia dexat sense pell.

Pare y fill se varen mirar tant avergonyits, que no gosavan dir ni una paraula, mentres lo públich ab grans xiulets y movent gros xibarri protestaba d' aquella barbaritat.

En Geroni havia comés un gravíssim erro, havia probat la máquina tant sols ab un bé de cartró.

MUSTAFÁ-XIULETS DE FUSTA-BLANCA

CONTRAST

«Talis vita.....»

I.

En Peret era un obrer actiu y treballador, de bondat y punt d' honor y católich verdader.

Més passaren alguns anys y olvidant lo seu ofici, vá comensá á darse al vici y anar sempre ab mals companys.

Y entre tabernas y joch, llegint *Esquellas*, *Campanas*, *Diluvis* y *Tramontanas*, que son dimonis de foch, arribá jove de edat já del món tot aborrit, sense fé dintre 'l seu pit, malaltis y corsecat.

Y un mati los vigilants van trobarlo sense vida, ab una cara ennegrida y ab la pistola á les mans.

II.

Al contrari de 'n Peret, (de qui al principi era amich,)

es un altre qu' ara es rich y li diuhen en Pauet.

Abdós en igual taller van fer d' un mateix ofici; se feren grans, més lo vici vá apartar á n' en Peret.

Segui la bona doctrina apresada en sos primers anys; aná sempre ab bons companys, llegint sols LA BARRETINA.

Frequentava si be poch, un Circol moral obrer, molt l' Iglesia y 'l taller, y may cap casa de joch.

Y axí molt prompte ha arribat, treballant y sent bon xich, á sé un obrer bastant rich, y adquirir felicitat.

Ara al llegi 'l contrast meu, digas lector *¿Talis vita*, no es ben cert, que, *finis ita?* ¿Y al qui obra be, 'l premia Deu?

P. SEDÓ.

QUADRET AL VIU

I

En lo carrer.

ON vá, senyó Domingo?

—Ay, no 'm digui res, que tinch molta pressa. Figuris que la dona m' ha agafat lo *dengue*, la sogra te mal de caxal, y la canalla fa cada estornut que canta 'l Credo. Es á dir que haig de portar jo sol, tota la feyna de la casa. Ara mé'n vaig á corre cuyta cap á la Pescateria....

—¿A la Pescateria justament?

—Si, home, ¿no veu qu' avuy es divendres? Ja li dich jo que may me n' havia vist de mes frescas. Tinch de fe 'ls llits, de rentá 'ls plats, encendre 'l foch, passejar la criatura sempre que rondina, y ¡qué se jo quantas cosas mes!

—Axó ray; més magre la ballava jo quan vaig ser assistent de 'l capitá Cienfuegos, més lleig y reganyós qu' un *negrero* de l' Isla de Cuba. Raríssim era 'l dia que no 'm carregavan damunt las espatllas tres ó quatre baylets, que 's divertian estirant-me 'ls cabells, omplintme 'l coll d' esgarrapadas y la cara d' altre cosa. Y no 's pensi: que si á vosté li toca rentá 'ls plats, á mi 'm feyan rentar cosas encara molt pitjors. Per lo tant, li aconçello que prengui paciència y no s' hi cansi gayre. Passiho be, que han tocat las nou y m' esperan á l' oficina, —Estigui bó.

II

En la Pescateria.

—¡Apa! compreu barats á dos ralets la terça.

—¡Pops y calamars á vint calés! ¡De l' art viu! ¡De l' art viu!

—¡Tunyina del Masnou, y llús del Cantábrich! Mireu que belluga.

Lo senyó Domingo:—Vejám, mestressa, ¿á quant los ven aquests molls?

—A quatre ralets l' últim.

—Massa car, massa car.

—¿Los vol á mitja *andola*?

—Massa barato, massa barato, deuhens ser passats. ¿Y aquest llús?

—A dos pessetas.

—¡Bomba! ¿Y vol dir que axó es llús? Me sembla que ho es tant com jo.

—No 's pensi, que devegadas tal hi vá que no s' ho creu, y un home que no coneix lo que 's llús, no se lo que deu ser éll.

—¡Mireu que 's molt! Veig que un no pot parlar

ab aquestes donas, sens que tot seguit li clavin una indirecta que me 'l dexan esclafat. Bé, vaja, ¿me 'l dona á pesseta y vint céntims?

—¡Ay! Senyó, detenime. ¿Qué 's pensa que 'l vaig á robar jó 'l peix, perque després se 'l mengi la seva *royal* presona? (Ni sisquera 'm paga 'l treball de pintar-lo y remullarlo perqué sembli fresch).

—¿Qué dich? Miri que no l' he sentida.

—¿Qué dich? Que corren uns marquesos de l' aygua cuyt, quetreginan més gana que quartos. ¿Qué no ho veu que aquest llús encara belluga? ahon te la fasomia pera prometren á pesseta y vint. Tú, Mariagna, (cridan a un' altre pexetera que ven arengadas) veyas si tens un llubarro de barril pera aquest home.

—¡Vaja, vaja, pósin una terça perque sinó, may acabariam las rahóns. ¡Ah! escolti. ¿No son pas foradats aquests pesos?

—Pobre de vosté que li cayguessin al cap. Me sembla que llavors veuria ben bé si fan la terça.

—*Bueno*, ara cobri. Tingui: deu, vint, trenta, quaranta, cinquanta...

—Miri, que 'm dona una pesa falsa.

—Calli, per Deu, aquí 'n té un' altre de bona.

¡Bravo! ara m' ha caygut lo porta-monedas... ¡Malvinatge! aquest lladregot l' agafa, se l' emportá... ¡Pillo! ¡Murri! No correrás més que jó; ¡t' ho asseguro! Ay de tú, si t' atrapo...

III

—Tot inútilment. Jo no sé de que servexen los municipals... Tres pessetas hi portava... Ja las he vist prou. Tornaré á la parada del peix, á recullir lo llús, que ja 'l tinch pagat...

—Vejám, mestressa, ¿ahon es la meva compra?

—¡Ara sí que l' hem feta bona! Miri, en aquest mateix moment acaba d' anarsen una *axerida* y sens dupte pera *ativocasió* se l' haurá ficat dintre 'l cistell, barrejat ab duas terças de xanguet que m' acaba de comprar.

Sentir axó, fer un salt enrera de desesperació, donant una forta empenta á un pexeter que arriba va portant al cap una gran panera de peix, relliscar y caure 'l senyó Domingo y demunt d' éll lo pexeter y 'l peix de la panera, fou obra d' un moment.

Ara calculin l' escándol qu' allí 's vá armar y las riotas de pexeters y minyonas de servey, quan lo desgraciat senyó Domingo s' alsava de terra quedant convertit, éll y roba, en una llaforrosa massa rublerta de pops y de xanguet.

Aquesta era la primera part del drama; la segona li esperaba al pobre home quan donaria compte á la Roseta (sa esposa), de las tristas aventuras de sa primera sortida al mercat.

RAFEL NORRIUMAY.

SOCIOLOGIA

LOS PRESIDARIS DEL BENESTAR SOCIAL

BIU un ditxo, y es molt cert, que aquell qui no té mal de caps se 'n busca; y casi be 's podria afegir (lo que també resultaria una gran veritat), que aquell qui té un mal de cap, no té sossego buscant 'l modo de treure'sel de sobre.

Axó ha passat y passa encara en grau máxim á tots los *arregladors* del món. Lo seu gran mal de cap, lo que 'ls neguiteja y fa barrinar més de lo que voldrian, es lo haver de treballar, que pera molts d' ells (ja que 'l art de no fer res 'ls hi ve que ni fet exprés), lo treballar equival á patir; lo pensarhi solsament ja 'ls trastorna de tal manera, que arriban á fer tota la *llástima* que pot fer un gandul.

Per tal motiu, lo primer que han procurat regular y organitzar los tals *arregladors*, es lo treball. Alló del treball lliure, de la llibertat de treballar com y quan á un li semblés, per ells ja ha passat de moda; lo treball lliure va ser molt bó pera destruir

aquells Gremis y Asociacions que antigament eran la salvació y 'l benestar del obrer; ara que 'l treballador ja no té més apoyo ni salvament que la habilitat y la forsa del seu bras, ara no volen lo treball lliure; ¿y perqué? perqué ab la llibertat de treball, un obrer, treballador de mena, treballará tant, que guanyará doble que un d' aquests *sabis y esquenadrets* que no més somian en menjar, beure y no fer res. Per axó cridan tant contra 'ls treballs á preu fet; per axó ab tot y parlar tant dels drets que concedexen al obrer, no volen que tinga y li negan en absolut, lo dret á la llibertat de treballar.

Tots los socialistas (y d' anarquistas no cal ni parlarne) establexen lo treball... reglamentat ne diuen ells, pero be podria dirse esclavistat; cada home, treballará tantas horas y minuts cada día; farà sempre la mateixa cosa; se 'l pagarà, ó més ben dit, no se 'l pagarà, perque lo primer que volen suprimir es lo diner; se 'l alimentará ab lo que necessiti... es á dir, l' home quedarà fet una màquina que funcionarà justa y precisament las horas que la dexin moure y de la manera que la moguin.

Los célebres *falansteris*, los *tallers nacionals*, totas las *organizacions* (ó desgavells) socialistas se reduexen á lo mateix, á regular lo treball; pera tapar la cosa tots concedexen al home que trii entre las diverses feynas, la que li agradi més; pero un cop l' ha triada... resulta un treball forsat, molt semblant al dels presidaris. Per molt de gust que vingui, ha de ser inaguantable; si á un ballador de mena, per exemple, *pel be social* lo destinessen á ballar... balla que ballarás, avuy y demá y sempre y... ¿qui no 's fá cárrech de que arribaria á aborrrir fins la música?

Heusaquí á que estem condempnats lo dia que pugim los *arregladors* del món...; á ser presidaris en nom del benestar social! ¡á ser condempnats als treballs forsats!

FRANCH.

À LA VORA DEL FOCH

Un xerrayre de primera va jugar-se viut duros á que estaria una hora sense enrahonar.

Al cap de mitja hora no poguentse aguantar més, mirá 'l rellotje y digué:

—Ningú 'm pot negar de que ja m' hi guanyat deu duros.

Y. PROU.

TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Avuy es un *prima-dos*,
tres y quart també ho serà
y la tot la sol portar
lo qui es rey ó gran senyor.

L' anxaneta dels Xiquets de Valls.

GEROGLÍFICH

ABCCHDEFGHIJKLLL MN OQRSTUVXYZ

RERARA

ABCCHDEFGHIJKLLL MN OQRSTUVXYZ

RARARA

NOTA.—Se darà un premi al primer qu' envie la solució.

ANUNCI

Pera bons guants, á casa la Pepita
y Joana Montaner, tothóm acut;
Y per bons confits, segons hem sapigut,
Hospital, vint y tres, «La Pajarita».

NOVÉ CERTÁMEN-

DE

LA BARRETINA

Desitjant donar un nou y valió estimul á sos col-laboradors, ha eregut convenient la Direcció, eelebrar un Certámen extraordinari en que á judici del Jurat corresponent, se premiarán varis articles jocosos, poesies y dibuxos baix les condicions següents:

I Podrán presentarse optant als premis que més avall se detallarán, formant tres grupos, articles jocosos, poesies y dibuxos, sempre qu' estiguen ab armonia ab lo caràcter de nostra publicació, ja sien complertament humorístichs, ja sérios, més encaminats á un fi moralisador, essent preferits, en igualtat de circumstancies, los primers.

II Les composicions rigorosamente anónimes y escrites ab lletra clara é intel·ligible deurán remetre 's á l' Administració del Setmanari, Barbará, 16 bis, entressol, per tot lo dia 10 de Juny vinent, juntament ab un plech clós que continga 'l nom del autor y una contrassenya, y demunt escrit lo títol y lema de sa composició, sens quals requisits no s' entregará 'l premi á son autor, que 's recullirán en dita administració.

III S' adjudicarán los següents premis:

A Un de 30 pecetes pera la mellor poesia.

B Un de 30 pecetes pera 'l mellor treball en prosa.

C Un de 30 pecetes pera 'l dibuix mes notable.

D Un según premi de 15 pecetes pera 'ls treballs mellors que seguescan als qui hagen obtingut los anteriors premis, en cada un dels tres grupos indicats.

E Un tercer premi de 10 pecetes, pera cada un de dits grupos, al treball que seguesca en mérit als qui hagen obtingut los anteriors.

F Dos accessits de 5 pecetes pera cada secció, y varies mencions honorífiques, consistentes en una suscripció, per un any, al setmanari.

G En locas probable d' augmentarse 'l nombre de premis, s' anunciará oportunament en nostre setmanari.

IV Totés les composicions deurán ser enterament inédites, y estar escrites en catalá d' aquest Principat, y se reserva, LA BARRETINA, per un any á comptar de 'l dia en que 's fasse públich lo fallo, la propietat de les composicions que hagen obtingut premi ó menció honorífica.

V La extenció que deurán tenir les composicions que 's presenten, será la següent:

La poesia, podrá ocupar una columna; la prosa, una columna y mitja, y lo dibuix deurá ser de 30 x 30 centimetres ó partit en dos ó en quatre.

No será premiada cap composició qui excedesca d' aquests tipos, salvo rares excepcions.

LA REDACCIÓ

CORRESPONDENCIA

Un que á casa seva 'l conexen; la prosa corre poch y faltada de veritat; la poesia, l' aprofitarem. Mani y disposi.—Lo cantayre de Tagastet: arreglat anirá.—Pio Sedó: mirarem de complaurel.—M. Cadires y Barrons: lo pensament es bo, pero hi faltan condicions literarias.—Vilustris: al torn.—Eudalt Sala: no vá prou be.—N. de T.: no fa la tersa.—Joanet d' Espolla: sentim lo motiu que 'ns ha privat de veurel per casa nostra. Agrahesch sos oferiments. Molt queda per fer en aqueix pays.—P. P. Ripoll: donarém 5000 pessetas al qui 'ns demostrí qu' es una poesia lo que 'ns envia vosté.—L' Ermitá del Sió: per las rahons que vosté pot sopsosar, en aqueix terreno se 'ns fa terrible guerra. Procuri estar á l' aguayt; per ara, gosém de bona vida y salut. No 'ns oblidí.—Tanquesquis: ¿sab que diu Don Quixot? *Peor es meneallo*; los geroqlífichs al torn.—R. N. O.: teniam ja compost lo número.—Pere de la Pipa: quan hage de posar nom á un gos, l' enviaré á buscar; sobre tot si es un gos brut.—Damiá Estudiaut: al torn.

Tipo-litografia La Barretina Passatje Hort dels Velluters. 2